

Referat af møde nr. 37

Referat af møde i det Rådgivende Udvalg for Park og Landskab

Møde nr. 37 fandt sted den 14. september 2004 i Konsistoriums Mødesal, KVL, Bülowvej 17

Deltagere:

Lars Østerbye (**formand**)
Dorthe Andersen, Danmarks Idrætsforbund
Carsten Damgaard, Hedeselskabet
Flemming Torp, Friluftsrådet
Niels Hvass, Sitas A/S
Knud Aavang Jensen, Dir. F. FødevarerErhverv
Peter Bjørno Jensen, Stads- og Kommunegartnerforeningen
Niels Kruse, Foren. af Kirkegårdsledere
Kirsten Lund-Andersen, Prakt. Landskabsarkitekters Råd
Per Malmos (**næstformand**), Danske Anlægsgartnere
Søren Gludsted, Vejdirektoratet
Gustav Nebel, Sønderjyllands Amt
Niels Svenningsen, Maskinleverandørerne

Fra Skov & Landskab:

Kjell Nilsson
Søren Wilhelm Pedersen
Per Stahlschmidt
Rikke Thiirmann Thomsen, landskabsarkitektstuderende
Gertrud Jørgensen, til pkt. 4
Ian Jørgensen, til pkt. 5
Jette Hansen-Møller, til pkt. 6
Jens Balsby Nielsen, til pkt. 7
Jette Kannevorff (referent)

Afbud fra:

Mads Flinterup, Danmarks Jægerforbund
Per Glad, Odense Kommune
Helene Snefstrup Jensen, KL
Jørn Jørgensen, Dansk Planteskoleejerforening
Helge Knudsen, Landsforeningen De Danske Plantringsforen.
Lisbeth Ogstrup, Landsplanafdelingen, Skov- og Naturstyrelsen
Carsten Paludan-Müller, NIKU
Ib Skals, Specialarbejderforbundet i DK
Ole Stattau, Slots- og Ejendomsstyrelsen
Erik D. Kjær, *Skov & Landskab*
Mette Emborg, Sling-studerende

1. Godkendelse af dagsorden

Lars Østerbye bød velkommen til deltagerne, specielt til de tre nye medlemmer Flemming Torp, der er indtrådt som repræsentant for Friluftsrådet i stedet for Bjarne Furhauge, Gustav Nebel som Amtsrådsforeningens repræsentant i stedet for Wilhelm Michelsen og Niels Svenningsen, som repræsentant for Maskinleverandørerne.

Der blev ændret på rækkefølgen af dagsordenpunkterne, således at pkt. 6 blev rykket frem til pkt. 4 da Gertrud Jørgensen skulle gå hurtigt. Dagsordenen blev herefter godkendt med den ny rækkefølge.

2. Meddelelser

Kjell Nilsson orienterede om, at fusioneringen af KVL, FSL, Skovskolen og Danida Skovfrøcenter var gået ganske godt og integrationen mellem de forskellige enheder var i fuld gang. *Skov & Landskab* er forblevet et selvstændigt center med særlig paragraf i Universitetsloven med selvstændig økonomi, ansat ledelse og egen bestyrelse. Organisatorisk hører *Skov & Landskab* under KVL og dermed Videnskabsministeriet. Vi har beholdt bevillingerne og opgaverne, herunder resultatkontrakterne med Miljøministeriet og DANIDA samt Skovskolens uddannelser. Der sker meget efter en fusion, derfor har der været – og er - en del interne frustrationer over at de nye rutiner tager for lang tid at gennemføre.

En del kræfter er blevet brugt til forhandlinger med KVL. Det er tydeligt, at det, der var velforberedt før fusionen, som info og IT er gået næsten gnidningsfrit, hvorimod økonomistyringen, hvor der skulle omlægges til nyt system, har været det store problem. Først nu kan vi danne os et overblik over den økonomiske situation. Derfor har vi været meget påholdende. Det er ikke acceptabelt, at det har taget så lang tid. Der mangler stadig en del, før administrative rutiner og personalesager er faldet på plads. Samlingen af Park & Landskab på Rolighedsvej er positiv for integrationen. Det vil give en yderligere positiv effekt, når også afdelingen for By & Land flytter ind i løbet af efteråret.

Per Malmos forespurgte, om der ikke bliver affolket i bygningen i Hørsholm, når så mange flyttes til Rolighedsvej. *Kjell Nilsson* svarede, at pr. 1. februar flyttede Skovfrøcentret ind fra lokaler i Humlebæk. Aboretets medarbejdere flytter ind i bygningen i Hørsholm, når By & Land er flyttet til Rolighedsvej.

Næste skridt er en ny bygning på Rolighedsvej, så hele *Skov & Landskab* bliver samlet.

Skov & Landskab er afhængig af en stor ekstern finansiering, ca. 50%. De medarbejdere, der arbejder i projekter, der giver indtægter, kan kun indgå i undervisningen, hvis de hidtidige undervisere også går ud og tjener penge hjem. Vi skal opprioritere nye projekter med indtjening, men er også blevet flere om opgaverne.

Der har været afholdt møde med KVL's direktion, hvor vi orienterede om centrets ambitioner. KVL's bemærkninger var, at koordineringen med andre institutter var vigtig. De var tilfredse med uddannelsesstrategien, at der var fokus på bløde områder, markedsføring af uddannelserne og man har stor respekt for Videntjenesten. Disse punkter indgår i 2 års planen, som behandles som selvstændigt pkt på dagsordenen.

Nyt fra personalesiden:

Pr. 1. april er Jette Kannevorff ansat som sekretær for Kjell Nilsson og afdelingen for Park & Landskab. 1. august blev Stephan Pauleit ansat som professor i landskabsarkitektur med særlig fokus på planteanvendelse og anlægsgartneri. Hans ansættelse vil give et løft for forskningen og undervisningen. 1. august gik lektor Jette Abel på pension efter 40 års tjeneste på KVL. Hendes stilling vil blive konverteret til et professorat i landskabsarkitekturens teori og historie. Cecil Konijnendijk har sagt op pr. 1. november for at blive selvstændig konsulent. Samarbejdet vil fortsætte. Der er yderligere et professorat i støbeskeen på det internationale område, planerne er endnu ikke på plads. Anne Truelsen Schultz er ansat som forskningsassistent på projektet: Byen, vejen og landskabet, som er på dagsordenen senere. Der er igangsat et nyt PhD-projekt – offentlig privat partnerskab v. Christian Lindholst. Hedeselskabet og Vejdirektoratet er medfinansierende.

Siden sidst:

5. maj blev HelPark-konferencen afholdt. Det er seneste koncept i udviklingen på området. Der var stor opmærksomhed omkring den og den fik en fin anerkendelse fra Udliciteringsrådets formand Erik Bonnerup, der kaldte den et pionerprojekt.

Ny Cost Action er igangsat med Kjell Nilsson som formand "Forest, Trees and Human Wellbeing" (grønne omgivers betydning for sundheden), hvis medlemmer er en kombination af "hvide" (lægevidenskabelige) og "grønne" (*Skov & Landskab's*) forskere.

Kontrakter: De største kontrakter er indgået på det internationale område indenfor Gertrud Jørgensens afdeling. Det er 2 EU projekter til omkring 10 mill. EUR, Sensor og Seamless. De handler begge om landbrugs- og miljøpolitikens indflydelse på landskabsudviklingen.

Der har i foregående uge været møde med repræsentanter for Danske Anlægsgartnere. Regeringen stimulerer på forskellig vis private virksomheder til at gå ind i samarbejdet med offentlige forskningsinstitutioner, så der er gode forudsætninger for PhD og Postdoc – erhvervsstipendier - i Videnskabsministeriet. På den baggrund havde *Skov & Landskab* en dialog med anlægsgartnerne, hvor man fik defineret 3 temaer: 1) Granitbelægning 2) Jordforurening og 3) Produktivitetsudvikling inden for drift af grønne områder. Der var positiv reaktion på mødet.

Per Stahlschmidt orienterede kort om den nye studiestart. Det er kun på veterinær- og landskabsarkitektstudierne, der stadig er adgangsbegrænsning. Ca. halvdelen af ansøgerne er blevet afvist, og 40 er optaget.

Søren W. Pedersen orienterede om den nyligt lancerede Parkdiplomuddannelse: Undervisningsministeriets godkendelse kom sent. Der er 19 studerende på 1. modul. Det viser et behov for uddannelsen. De får støtte af Følgegruppen fra

erhvervet. På næste møde i Følgegruppen vil modul 2, der starter til februar, blive planlagt.

Kirsten Lund-Andersen orienterede om Bygningskulturens Dag, der altid er 2. weekend i september. I år var der fokus på herregårde og herregårdshaver.

Kirsten Lund-Andersen forespurgte til markedsføringen af *Skov & Landskab* generelt og studierne i særdeleshed. *Kjell Nilsson* orienterede om, at der er ansat en dygtig koordinator for markedsføring Line Wadum. Ud over udsendelser af pressemeddelelser ved særlige begivenheder vil der blive lavet et markedsføringsplan for udadvendte aktiviteter.

Niels Hvass orienterede om en håndværksmæssig uddannelse ved European Arboricultural Council, for European Tree Workers (ETW). Der er nu ca. 500 ETW-certificerede træplejere i Europa, heraf 24 i Danmark. Skovskolen var repræsentant i et Leonardo da Vinci projekt. *Niels Hvass* vil gerne vide, hvordan det indgår i den ny struktur. *Søren W. Pedersen* kunne oplyse at partnerskabet var overgået til *Skov & Landskab* og lovede at undersøge status for projektet. Statusnotat er vedlagt.

Niels Svenningsen orienterede om, at han var indgået i udvalget som repræsentant for Maskinleverandørerne, der er organiseret i en paraplyorganisation opdelt i sektioner. Vej & Park er den sektion, der er mest interessant for *Skov & Landskab*. Nyt fra Generalforsamlingen vil være at læse i dagspressen.

3. Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt uden bemærkninger.

4. Center for Strategisk Byforskning v. Gertrud Jørgensen

Der har været en dialog med Fonden Realdania om finansiering af Centret. Der er tale om en bred forskningsindsats i 5 år. Der er flere interesserede parter, KU Geografisk Institut, Arkitektskolen i Århus og *Skov & Landskab* med en bevilling på 25 millioner til fordeling over 5 år. Centret vil arbejde med begrebet "den grænseløse by". Der bliver større og større globalisering, dvs. indflydelse udefra, større og større regioner og byerne spreder sig mere og mere ud i landskabet. Centret skal undersøge, hvad der sker, og hvad der kan gøres ved det. Formålet bliver en bredere forståelse, vidensgrundlag, tværfaglighed og mere handlingsorienteret. Temaerne bliver bl.a. kortlægning & dataindsamling, rammebetingelser, bosætning, mobilitet, miljø & areal samt bypolitik og strategier.

Niels Hvass forespurgte, om der ikke var for meget sammenfald med, hvad *Skov & Landskab* beskæftiger sig med. *Gertrud Jørgensen* svarede, at det ikke er en ny organisation, men et "center uden mure". Der er overlap til de 3 institutioner. Det er et forpligtende samarbejde, og det er bemandet med personer fra alle de tre institutioner.

Knud Aavang Jensen spurgte om det ikke giver en polarisering af byen? Skal by- og landdistrikterne ikke bindes sammen? Danmark er én stor by. Derfor er det svært at sætte en grænse mellem by og land. *Gertrud Jørgensen* svarede, at definitionen af den bymæssige udvikling er bred. Det inkluderer også de bynære landskaber. Overtemaet "den grænseløse by" udtrykker i sig selv problemstillingen. Det er intentionen at bygge bro fra landskabsforskning til byforskning.

Kirsten Lund-Andersen udtrykte skepsis overfor muligheden af at påvirke lokale politikere (borgmestre).

Gertrud Jørgensen svarede, at det var en ambition at producere viden, der er relevant for dem, der skal bruge den, så en dialog kan blive sat i gang.

Carsten Damgaard spurgte til målgruppen. *Gertrud Jørgensen* svarede, at det var embedsmænd og det politiske system.

Søren Gludsted bemærkede, at det var vigtigt at ændre arealanvendelse og tilskudsordninger i "den grænseløse by" for at kunne skabe indflydelse på fremtiden. Det vil blive nødvendigt at kunne styre, hvor folk skal bo.

5. Centermål og arbejdsprogram

Kjell Nilsson orienterede om arbejdsprogrammet. Hvert år udarbejdes et program iflg. resultatkontrakterne med Miljøministeriet og Danida. På et RU møde i november og et Centerbestyrelsesmøde i december vil teksten til arbejdsprogrammet blive fremlagt. Der er 25 målsætninger i skemaet. Er Park & Landskab repræsenteret synligt nok?

Mangler der noget?

Lars Østerbye bemærkede, at det er afspejlet i målene, at *Skov & Landskab* er midt i en ombrydningstid.

Carsten Damgaard henviste til *Kjell Nilssons* tidligere bemærkning om 50% ekstern finansiering. Ikke mange af målene afspejler dette. Han bemærkede yderligere at i 2005 var det fair at koncentrere ressourcerne om det interne efter fusionen, men i 2006 bør målene være mere udadrettede. Derudover foreslog *Carsten Damgaard* at udvide skemaet med en kolonne om mulig medfinansiering.

Søren Gludsted nævnte, at det var vigtigt med kortlægning af medarbejderkompetencer for at få finansiering udefra.

Per Malmos efterlyste mål for at få anlægsgartnerne på banen.

Søren W Pedersen anmodede om at få punktet på i marts igen, så der kunne komme yderligere idéer fra deltagerne tidligt i processen. Det er vigtigt med impulser udefra til at finde veje igennem penge og muligheder.

Lars Østergaard bemærkede, at målene var mere målrettet bestyrelsen og mindre relevant for Det Rådgivende Udvalg.

Kirsten Lund-Andersen spurgte, hvor kulturmiljøet er blevet af? Det er vigtigt ikke at glemme det, herunder herregårdene og herregårdshaverne. *Kjell Nilsson* nævnte, at der arbejdes med det andre steder, men at det også indgår her.

6. IKT indenfor park- og landskabsområdet

Ian Jørgensen orienterede om kurserne i IKT landskabsplanlægning og tegning. Kurserne er en udvidelse af anlægsgartneri – landskabsteknik 2. KVL ligger bedst i IKT undervisningen i forhold til andre institutioner.

IKT giver langt flere muligheder for afprøvning af modeller.

Dorthe Andersen mente, at systemet var godt at bruge i forbindelse med borgerhøringer. F.eks. bruger idrætten mange kræfter på at vise, hvordan kommende anlæg kommer til at se ud. Det vil give mulighed for en visualisering af de forskellige modeller i lokalplaner og kommuneplaner. *Ian Jørgensen* bemærkede, at systemet ikke er særlig kendt og er svært at fremskaffe. Først er det vigtigt, at de studerende får min. 3 ugers kurser, så vil udbredelsen komme senere.

Kirsten Lund-Andersen bemærkede, at det var brugt ved planlægning af udbygningen af Ringsted Kaserne.

Søren W Pedersen mente, at det var værd at tage med i overvejelserne om efteruddannelsesstilbud til kommunerne. Dette tog *Kjell Nilsson* til efterretning.

Lars Østerbye rundede punktet af med at opfordre til at man kontaktede *Ian Jørgensen* (iajo@life.ku.dk), hvis man har et projekt, man gerne vil have prøvet af.

7. Ny studiestruktur i landskabsarkitektur og landskabsforvaltning

Landskabsarkitektur:

Per Stahlschmidt orienterede om, at han er blevet udpeget som studieleder for landskabsarkitektuddannelsen.

Per Stahlschmidt bemærkede, at det udsendte notat er under stadig forandring. Den ny uddannelsesreform træder i kraft i september 2005. Landskabsarkitektuddannelsen har en 3-årig bachelor-del og en 2-årig kandidat-del. Der er mulighed for udveksling med andre uddannelsesinstitutioner. 60 point svarer til et fuldtidsstudieår. Det første år har de studerende jordbund & plantekundskab samt landskabsplanlægning. De får dybere kendskab til færre planter end hidtil. I jordbundsdelens får de indblik og grundlæggende viden i hvordan landskabet er dannet, jordbundsudviklingen og betydningen for plantevæksten. Det er en fordel at have fagene et helt år ad gangen. Der er bachelorpraktik som hidtil. Kandidatdelen har 2 forskellige retninger – landskabsplanlægning og parkforvaltning.

Niels Hvass spurgte, om grundvidenskaber som fysik & kemi er faldet bort. *Per Stahlschmidt* svarede, at der er den

nødvendige kemi & fysik indbygget.

Peter Bjørno Jensen spurgte, hvordan uddannelsen er i forhold til uddannelserne i udlandet, f.eks. Sverige, Norge, UK og Tyskland. *Per Stahlschmidt* svarede, at den er koordineret i forhold til Alnarp i Sverige. Der er mulighed for ½ år i udlandet, men der er ikke koordineret yderligere. *Kjell Nilsson* tilføjede, at opbygningen af uddannelserne i Sverige minder meget om den danske.

Carsten Damgaard spurgte til hvor drift og økonomi kommer ind. *Per Stahlschmidt* svarede, at det ligger i de enkelte fag, f.eks. Urban Woodland.

Kirsten Lund-Andersen bemærkede, at det var spændende, og at det hidtil har været gode kandidater, der kom ud. Hun spurgte om havekunstens historie var kommet med. *Per Stahlschmidt* orienterede om, at det indgik i Landskabsplanlægning 1 på 1. år.

Rikke Thiirmann Thomsen benyttede lejligheden til at orientere om de studerendes kommentarer til den ny uddannelse: Hun forespurgte til målene for uddannelsen. Hvad med de bæredygtige løsninger – hvor er økologien? Dernæst pointerede hun, at planteanvendelse har 3 points mindre end hidtil. Det er et vigtigt fag. Haveplanlægning kommer meget sent i forløbet, så de studerende ikke kan bruge det undervejs. *Per Stahlschmidt* svarede at økologi indgår i Jordbund & Plantekundskab og *Kjell Nilsson* tilføjede, at det også indgår i faget Urban Ecosystems. M.h.t. planteanvendelse, så kan faget, som hedder Haveplanlægning/Videregående Planteanvendelse, vælges på forskellige tidspunkter i forløbet.

Rikke Thiirman Thomsen fortsatte, at det er godt med samarbejdet med Arkitektskolen. Hun nævnte i øvrigt, at der er en fare for, at kandidaterne bliver for ens, da der, specielt på Kandidatstudiet, er for få valgfag. Til slut opfordrede *Rikke* medlemmerne af Udvalget til at stille nogle bacheloropgaver til forårssemestret. Det var meget kærkomment, da der er mange, der mangler opgaver. Materiale vedlagt.

8. Landskabsforvaltning

Jette Hansen-Møller orienterede om den 2-årige kandidatuddannelse, der er en tværfaglig overbygningsuddannelse. De studerende rekrutteres fra KVL's bachelorer, fra RUC og KU geografi og biologi. Der er 4 fuldtidslærere. I den ny ordning har de fagene: natursyn, landskabsværdier, landskabsøkologi, forvaltningsret, offentlig økonomi, politik, teori og metode, et tema i landskabsforvaltning og speciale.

Gustav Nebel spurgte, hvad visionen var. Skal 3 selvstændige uddannelser indenfor et ret snævert felt fastholdes? Dernæst pointerede han, at han synes 4 faste lærere er et snævert grundlag. Kunne man ikke overveje en kombination af uddannelserne? Ud fra et beskæftigelsessynspunkt er der ingen forskel, ved ansættelser i amterne skelner man ikke. *Kjell Nilsson* svarede, at en sammenlægning af forstkandidatuddannelsen og uddannelsen i landskabsforvaltning havde været drøftet på bestyrelsesmødet, hvor det blev besluttet ikke at slå dem sammen for nuværende. Landskabsforvaltningsuddannelsen er meget offentlig forvaltning, mens forstkandidatuddannelsen er mere produktionsorienteret. *Kjell Nilsson* opfordrede *Gustav Nebel* til at sende sine bemærkninger til *Henrik Vejre*, som er studieleder for landskabsforvaltning.

9. Byen, vejen og landskabet

Jens Balsby Nielsen orienterede om projektet, der skal belyse sammenhængen mellem motorvejene og by- og landskabsplanlægningen. Formålet er at tydeliggøre forandringerne og give et bud på strategier, der skaber dialog og debat.

Søren W Pedersen spurgte, om man ville se på, hvordan motorvejene ser ud for dem, der bor i området.

Jens Balsby Nielsen svarede, at det er der tidligere arbejdet meget med. Her er det trafikanternes synspunkter som gælder.

Kirsten Lund-Andersen spurgte til, hvem det er man skal i dialog med. *Jens Balsby Nielsen* svarede at projektet går ud på at kortlægge og sætte diskussionen i gang, så er det op til beslutningstagerne og borgerne at se, om det er den udvikling, man ønsker.

Niels Hvass bemærkede det lidt poppede begrebsvalg som "grønskab" og "byskab" og pointerede, at man bør passe på

det danske sprog.

9. Ansøgninger

Lars Østerbye forespurgte, om der var bemærkninger til de udsendte skemaer med afdelingens projekter.

Da det ikke var tilfældet gik man hurtigt videre til sidste dagsordenpkt.

10. Næste møde

Næste møder er 25. november og 10. marts kl. 9.30.

11. Eventuelt

Der var ingen bemærkninger under dette punkt.